

meget begrænset omfang og anvendes ikke længere i praksis.

Der henvises til betænkningen s. 75-77.

### 2.1.3. Slægtninges adgang til overtagelse efter vurdering

Både legale og testamentariske arvinger har krav på at få arven udbetalt kontant. Ønsker en arving at få sin arv udbetalt kontant, og er der ikke tilstrækkelige likvide midler i boet, må afdødes aktiver sælges af boet, jf. dødsboskiftelovens § 58.

Efter arvelovens § 24 a, 1. pkt., er arvingerne beretigede til for deres arvelod at overtage boets aktiver til vurderingsbeløbet. Arvingen har ikke i medfør af § 24 a ret til at overtage aktiver, hvis værdi er større end den arv, arvingen har krav på. Kan arvingerne indbyrdes blive enige om en sådan fordeling, der f.eks. betinges af, at det overskydende beløb indbetales til boet, er der ikke noget til hinder for dette. Retten til overtagelse efter vurdering fortrænges af arveladerens testamentariske bestemmelser om boets aktiver, i det omfang arveladeren ikke har overskredet sin testatonskompetence efter § 26, stk. 2, og § 66.

Ønsker flere arvinger at overtage det samme aktiv, følger det af § 24 a, 2. pkt., at det må afgøres ved lodtrækning, hvem der skal have dette. Hvis et aktiv har særlig erindringsværdi for en bestemt arving, fra hvis slægt eller slægtsgren aktivet stammer, har arvingen efter § 24 a, 3. pkt., fortrinnsret til at overtage dette.

Der henvises til betænkningen s. 353-354.

## 2.2. Arvelovsudvalgets overvejelser

### 2.2.1. Arv efter loven

Arvelovsudvalget foreslår ingen indholdsmæssige ændringer i de gældende regler om slægtninges arveret i tilfælde, hvor arveladeren ikke efterlader sig en ægtefælle.

Udvalget har i betænkningen bl.a. overvejet, om kredsen af slægtsarvinger bør begrænses i forhold til den gældende arvelovs §§ 1-3, da kredsen af slægtsarvinger særligt i 2. arveklasse kan blive meget omfattende. Udvalget foreslår imidlertid ikke en sådan begrænsning, men peger i stedet på, at der kan være behov for en regel i dødsboskifteloven om begrænsning af antallet af tids- og ressourcetrækkende eftersøgninger af arvinger som led i skiftet.

Der henvises til betænkningen s. 45-52.

### 2.2.2. Livsarvingers tvangsarv

Arvelovsudvalget har overvejet, om - og i hvilket omfang - der fortsat er grundlag for livsarvingers tvangsarveret.

For en afskaffelse af livsarvingernes tvangsarveret kan efter udvalgets opfattelse bl.a. tale, at livsarvingerne i langt de fleste tilfælde vil være mellem 45 og 60 år ved arveladerens død. Forsørgelsesmæssige eller etableringsmæssige hensyn har derfor ikke længe samme vægt som et argument for bevarelse af tvangsarv. I mange tilfælde vil tvangsarv endda først komme til udbetaling, når den længstlevende ægtefælle dør efter at have været i uskiftet bo. Et traditionsbaseret hensyn, hvorefter slægtens tarv skal varetages gennem arv, harmonerer heller ikke med nutidens samfund, der er baseret på forsørgelse og pleje af ældre, syge og handicappede gennem offentlige pensioner, plejehjem, hjemmehjælpsordninger mv. For en afskaffelse af livsarvingernes tvangsarveret kan det efter udvalgets opfattelse endvidere anføres, at det bør være op til arveladeren, der har samlet eller bevaret formuen, at bestemme, hvad der skal ske med formuen ved sin død, og at arveladeren ved dispositioner i levende live fuldstændig frit kan råde over sin formue. Udvalget anfører videre, at familiestrukturen er ændret siden vedtagelsen af den gældende arvelov i 1963. Det store antal skilsmisser har medført, at mange har en ægtefælle eller samlever nr. 2 (eller 3) og har børn i det nye forhold. Tvangsarv kan være en hindring for den, der vil sikre det nye forhold. En arvelader kan endvidere have lodige grunde til at ønske en anden fordeling af arven, f. eks. ved at springe en generation over og lade arven gå til børnebørnene eller ved at bestemme, at en virksomhed, der er arveladers væsentligste aktiv, skal gå til en bestemt arving, fordi denne arving er bedst til at videreføre virksomheden. Afskaffelse af tvangsarveretten vil således kunne lette gennemførelse af generationsskifte.

For en bevarelse af livsarvingernes tvangsarveret kan efter udvalgets opfattelse bl.a. tale, at en afskaffelse vil være et brud med en rodfæstet retstradition. Desuden er tvangsarveret for børn formentlig i pagt med, hvad de fleste finder naturligt. Tvangsarveretten yder i et vist omfang endvidere en livsarving beskyttelse mod pression fra arveladerens side i relation til valg af erhverv, ægtefælle og livsstil. Som et væsentligt argument peger udvalget endvidere på, at tvangsarvereglerne beskytter arveladerens særbørn, og udvalget peger på, at denne gruppe af arvinger er i stadig vækst på grund af de ændrede familiemønstre. Selv om det må antages, at tvangsarveretten - i hvert fald i dens nuværende udformning - kan vanskeliggøre generationsskifte i nogle tilfælde, kan det efter udvalgets opfattelse ikke berettige til en afskaffelse af tvangsarven for livsarvinger, og det vil næppe være muligt at afskaffe tvangsarv alene for virksomhedskapital.